

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1160/2023
01.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Мирољуба Томића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Слободана Ћирића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К бр.34/22 од 12.05.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.627/2023 од 05.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 01. новембра 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Слободана Ћирића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К бр.34/22 од 12.05.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.627/2023 од 05.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пироту К бр.34/22 од 12.05.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од две године, у коју му је урачунато време за које је био лишен слободе од 31.07.2022. године до 02.08.2022. године.

Истом пресудом, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета извршења кривичног дела, ближе описаних у изреци првостепене пресуде.

Окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 8.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 104.625,00 динара, те да Вишем јавном тужилаштву у Пироту на име трошкова кривичног поступка плати износ од 81.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под

претњом принудног извршења. Истовремено је одређено да трошкови превођења падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.627/2023 од 05.09.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Вишег суда у Пироту К бр.34/22 од 12.05.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Слободан Ћирић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те због повреде члана 15. ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списа предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је поводом истог животног догађаја и са истим учесницима, против окривљеног АА пред Прекршајним судом у Пироту вођен Прекршајни поступак који је окончан доношењем правноснажне пресуде тог суда 05 Пр бр.2447/22 од 08.11.2022. године, којом је окривљени оглашен одговорним за прекршај из члана 331. став 1. тачка 47. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, те да из описа прекршаја и радњи извршења омогућавања транзита мигрантима кроз Републику Србију превозом као елемента бића кривичног дела из члана 350. став 2. КЗ, због ког је окривљени оглашен кривим правноснажном побијаном пресудом, произилази да се ради о радњама поводом истог животног догађаја, које су просторно и временски повезане, а због чега је према ставу браниоца суд био дужан да на основу члана 422. став 2. ЗКП према окривљеном одбије оптужбу а не да га огласи кривим, на који начин је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, односно повреду начела „ne bis in idem“, а што је супротно и одредбама члана 34. став 4. Устава Републике Србије и члану 4. Протокола број 7 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује неоснованим, из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП је прописано да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји, ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ

правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола 7. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода је прописано да се никоме не сме поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због ког је већ правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком.

Устав Републике Србије у члану 34. став 4. гарантује правну сигурност у казненом праву, одредбом да нико не може бити гођен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен, или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен, а којим забранама подлеже вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Наведени принцип садржан је и у одредби члана 4. став 1. ЗКП, којом је прописано да нико не може бити гођен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена, или је поступак правноснажно обустављен.

Уставни суд Републике Србије је, уважавајући судску праксу Европског суда за људска права, поставио критеријуме на основу којих се врши оцена да ли је дошло до повреде начела *ne bis in idem* и то: 1. да ли су оба поступка која су вођена против окривљеног вођена за дело које по својој природи представља кажњиво дело, односно да ли је запређена санкција по својој природи казненоправна; 2. да ли су дела због којих се окривљени казнено гони иста (*idem*); 3. да ли је постојала двострукост поступка (*bis*). Дакле, тек по испуњењу сва три критеријума може се говорити о пресуђеној ствари.

Из списка предмета произилази да је окривљени АА правноснажном пресудом Прекршајног суда у Пироту 05 Пр бр.2447/22 од 08.11.2022. године, оглашен одговорним јер је дана 31.07.2022. године, на државном путу 1А реда А4 поступио супротно одредби члана 166. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако што није поступио по знацима и наредбама за заустављање возила које су дали полицијски службеници граничне полиције, већ је наставио кретање, те због тога што је након заустављања возила утврђено да је у затвореном простору теретног возила марке „Фолксваген“, који се не може отворити изнутра превозио између 40 и 47 лица, на који начин је поступио супротно одредби члана 117. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, те овим радњама учинио прекршаје из члана 331. став 1. тачка 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Након доношења наведене пресуде у прекршајном поступку, окривљени је у предметном кривичном поступку побијаном пресудом првостепеног суда, која је у свему потврђена другостепеном пресудом, оглашен кривим због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, јер је дана 31.07.2022. године „ у намери да прибави себи и другим НН лицима имовинску корист у најмањем износу од 4.000 евра по мигранту, омогућио недозвољен транзит кроз Републику Србију већем броју лица, и то за 39 држављана Сирије ближе наведених у изреци првостепене пресуде, који су преко Републике

Бугарске ушли у Републику Србију и који су претходно преведени од стране НН лица преко државне границе без поседовања личних докумената и важећих путних исправа, тако што је својим комбијем извршио прихват миграната и започео њихов трансфер до Београда, при чему је на око 700 метара од тунела „Сарлах“ заустављен од стране патроле мобилне јединице РЦГП“.

По оцени Врховног суда, у ситуацији када је у вези истог животног догађаја прекршајни суд донео правноснажну пресуду, код оцене да ли је у питању ствар која је већ правноснажно пресуђена, те да ли сходно томе има места доношењу пресуде којом се оптужба одбија, нужно је ценити да ли чињенични опис прекршаја из пресуде прекршајног суда обухвата све елементе који су обухваћени и чињеничним описом у диспозитиву оптужног акта за кривично дело које је предмет оптужбе.

Неспорна је чињеница да је у конкретном случају у оба поступка реч о истом окривљеном и о животном догађају који се одиграо у истом просторном и временском оквиру.

Међутим, из чињеничног описа прекршаја због којих је окривљени оглашен одговорним и кривичног дела због ког је оглашен кривим, произилази да не постоји идентитет изреке пресуде у погледу предузетих радњи окривљеног, те да су у конкретном случају различити основи противправног понашања окривљеног, јер је прекршајном пресудом окривљени оглашен одговорним јер је поступао супротно одредбама члана 166. став 1. и 177. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима (није зауставио своје возило по знацима и наредбама полицијских службеника, при чему је превозио лица у простору који се изнутра не може отворити), док је правноснажном пресудом оглашен кривим за потпуно другачије описане радње (које се у конкретном случају састоје од омогућавања недозвољеног транзита кроз Републику Србију већем броју лица, у намери прибављања противправне имовинске користи).

Сходно томе, Врховни суд налази да у конкретном случају, не постоји идентитет казних дела (*idem*) односно да је чињенични опис прекршаја због којих је окривљени одговарао у прекршајном поступку у битноме различит од чињеничног описа кривичног дела из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, јер опис прекршаја уопште не садржи чињенице и радње окривљеног које су описане у изреци правноснажне пресуде којом је оглашен кривим у предметном кривичном поступку.

Како чињенице обухваћене изреком пресуде Прекршајног суда у Пироту 05 Пр бр.2447/22 од 08.11.2022. године, на коју се бранилац окривљеног позива, нису идентичне оним чињеницама које представљају битне елементе кривичног дела, а које су обухваћене изреком побијане пресуде, то у конкретном случају, нису испуњена сва три критеријума опште позната као „Мерила Енгал“ Европског суда за људска права, да би се могло говорити о двострукости поступка.

Самим тим, по оцени Врховног суда, у конкретном случају се не може говорити о повреди процесног начела *ne bis in idem*, па су наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, оцењени неосновани.

Поред овога бранилац окривљеног у захтеву истиче и повреду члана 15. Кривичног законика, те погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у погледу постојања имовинскоправне користи, која према ставу браниоца ничим није доказана од стране ВЈТ у поступку, те да се из исказа сведока не може закључити да је окривљени са њима договарао превоз од Турске до Србије, односно Немачке, нити да је неко од њих дао новац окривљеном за превоз, па како наведене повреде не представљају законске разлоге у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, то се Врховни суд у разматрање и оцену ових навода, није ни упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић